

повнюваності торговельних потоків. Сировинний характер експорту України не має тенденції до переходу на наукомістку технологічну продукцію, але для торговельних партнерів існує достатньо напрямів для збільшення обсягів, в тому числі за рахунок спільних інвестиційних проектів.

Перелік використаних джерел

1. Трофимчук А. П. Зовнішньоторговельне співробітництво України з країнами Східної Азії в умовах глобалізації : дисер. ... канд. екон. наук : спец. 08.00.02 / Анна Павлівна Трофимчук; ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2017. – 223 с.

2. Макогін З. Я., Атаманчук З. А. Оцінка торговельної ефективності України з країнами ЄС. Бізнес Інформ. 2020. №3. С. 16–25. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-3-16-25>

3. Bilateral trade between Ukraine and other countries. URL: https://www.trademap.org/Bilateral_TS.aspx (Last access 28.03.2022)

Приймак Яна

Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль

ВПЛИВ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОМПАНІЙ НА ЕКОНОМІКУ СВІТУ

Бізнес це питання прибутку, тому транснаціональні компанії розміщуються у вигідних для них місцях, в основу вибору такого місця керується такими факторами: близькість сировини і матеріалів, близькість ринку збуту, зручність логістичних процесів. Невід’ємну роль грає наявність висококваліфікованої та недорогої робочої сили в країнах третього світу. Транснаціональні компанії це всебічний розвиток економіки в цілому, адже вони сприяють появі нових робочих місць, розвитку інфраструктури, залучають нові інвестиції, зростання податкових надходжень, підвищення продуктивності праці та зайнятості населення, і звичайно сприяють розвитку новим технологіям.

Поряд з перевагами існує і низка недоліків на території приймаючої країни, основне завдання корпорації – досягнення максимального прибутку, а не соціальний ефект. Звідси можна визначити ряд негативних факторів для економіки: загострення соціальних і політичних проблем, втрата економічного суверенітету, підриг економічної безпеки країни, незаконний тиск на органи влади для здобуття кращих умов функціонування.

Вплив ТНК змінювався і збільшувався з розвитком і формуванням глобального світового ринку, які в свою чергу виконують функцію міжнародного регулятора промислової діяльності і розподілу споживчого продукту. На сьогоднішній день це є не просто вплив, а є рушійною силою економіки та конкурентоспроможності країн на споживчому ринку. Таким

чином, ми можемо спостерігати таку ситуацію сьогодні: 500 найбільших ТНК реалізують близько 80% всієї продукції в області хімії та електроніки, 76% – машинобудівної продукції, більше 95% – фармацевтичної продукції.

Перевагою ТНК є те, що за рахунок великого територіального розповсюдження, одержання вигідних умов, з різниці в економічному стані країн докладання капіталу. Завдяки філіям і дочірнім компанії в різних країнах, корпорації можуть провадити низку заходів:

1) оптимізувати господарську діяльність, зосереджуючи ті чи інші виробництва в країнах з дешевою сировиною і низькими ставками заробітної плати;

2) отримувати високі прибутки в країнах з низьким рівнем оподаткування;

3) оптимізувати свої виробничі і збутові програми стосовно специфічних умов різних національних ринків.

На початок 2022 року в Україні діяло понад 30 світових ТНК, серед яких можна виділити «Apple», «British Petroleum», «CocaCola», «Danone», «Hewlett Packard», «Huawei», «Mc-Donalds Corporation», «Microsoft», «Nestle», «PepsiCo», «Samsung», «Shell», «Toyota», «Uni-lever» тощо. Незважаючи на те, що в Україні не є належно розвинута сфера ТНК, вони все ж мають значний вплив на економічний стан в країні. Серед таких підприємств фігурують такі корпорації як «Індустріальний Союз Донбасу», «ROSHEN», «Укравто», «Систем Кепітал Менеджмент». Така неоднозначна ситуація в країні зумовлена тим, що в даний момент українська держава неготова йти на зустріч іноземним підприємствам, а саме на це впливають такі чинники як:

- нестабільне і надмірне державне регулювання;

- відсутність в Україні постійної стратегії та відповідного національного плану дій;

- нестабільність в економічній та політичній сферах;

- корупція в усіх сферах господарської діяльності;

- неналежне виконання функції судової системи;

- низький ВВП;

Отже, проаналізувавши усе те, що було сказано вище, ми можемо зробити висновок, щодо поняття впливу ТНК. Існування таких підприємств є важливим для усієї економіки в цілому, адже головною метою ТНК є прибуток, проте це покращення фінансового стану не лише компаній але й робочої сили, слідом держави та виведення світової економіки на новий рівень.

Перелік використаних джерел:

1. Al Khoufi E. Adu, K.K. and Adjei, E. (2018). The phenomenon of data loss and cyber security issues in Ghana. Foresight, 20(2), 150–61. Ahmed, M.T.U., Bhuiya, N.I. and Rahman, M.M. (2017). A secure enterprise architecture focused on security and technology-transformation (SEAST), The 12th International Conference for Internet Technology and Secured Transactions, (ICITST-2017), Cambridge, UK, 11–4/12/2017. Alanazi, S.T., Anbar, M., Ebad, S.A., Karuppayah, S. and Al-Ani, H.A. (2020).

2. Dubenok N. N. Substantiation of the water regime of soil under drip irrigation of seed potato fields in the lower volga region. Proceedings of Nizhnevolzhskiy agrouniversity complex: science and higher vocational education. 2018. Vol. 3. URL: <https://doi.org/10.32786/2071-9485-2018-03-18-26> (date of access: 06.11.2021).

3. Meyer K. E. Catch-Up and Leapfrogging: Emerging Economy Multinational Enterprises on the Global Stage. International Journal of the Economics of Business. 2018. Vol. 25, no. 1. P. 19–30. URL: <https://doi.org/10.1080/13571516.2017.1374624> (date of access: 06.11.2021).

4. Pugh D. S. 1. The Impact of the Multinational Corporations. Societal Culture and Management. Berlin, Boston. URL: <https://doi.org/10.1515/9783110856064.537> (date of access: 06.11.2021).

5. Wilkins M. The impact of multinational corporations. South African Journal of Economic History. 1989. Vol. 4, no. 1. P. 4–20. URL: <https://doi.org/10.1080/20780389.1989.10417153> (date of access: 06.11.2021).

Приймич Андрій

Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль

ТОРГОВЕЛЬНІ СУПЕРЕЧКИ В КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН СУЧАСНОСТІ

Торгівельні суперечки є популярним методом міжнародних відносин сьогодні. В них беруть участь як певні держави, так й економічні організації. З практики видно, що найчастіше учасниками такого роду конфліктів були держави-члени СОТ, вони були спричиненні антидемпінговими та захисними заходами, незаконними субсидіями та компенсаційними заходами, технічними перешкодами.

Враховуючи сучасну ситуацію в Україні такі суперечки набули нових важливих значень як для нашої економіки так і для країни-окупанта. Зокрема зараз один із основних методів боротьби з Росією є світові санкції спрямовані на фінансову та торгівельні сфери.

Зокрема фінансові санкції будуть мати найшвидший ефект, торговельні санкції повільніші, але разом з фінансовими надійно придушують економічну активність.

Враховуючи падіння цін та попиту на енергоносії у світі з 2013 року по 2020 рік ВВП Росії впав з 2,3 трлн дол. до 1,5 трлн дол. або на 35% [1]. З набуттям дії нових санкцій зараз російська нафта продається з великим дисконтом, тобто РФ не отримує переваг від надстрімкого стрибка на ринку енергоносіїв. Крім того, відсутність інвестицій призводитиме до зростання собівартості та деградації галузі.